

WODOCIĄGI ZACHODNIOPOMORSKIE Sp. z o.o.

w GOLENIOWIE

WYTYCZNE

PROJEKTOWANIA I WYKONAWSTWA SIECI,

URZĄDZEŃ I OBIEKTÓW WOD-KAN

-SPIS TREŚCI-

I. WSTĘP

II. SIEĆ WODOCIĄGOWA

- 1.0. Informacje ogólne
- 1.1. Rodzaje przewodów wodociągowych
- 2.0. Lokalizacja sieci
- 3.0. Zagłębienie i posadowienie przewodów
- 4.0. Materiał przewodów i ich uzbrojenie
  - 4.1. Zasuwy
  - 4.2. Nawiertki
    - 4.2.1. Nawiertki na rury PVC, stalowe, AC
    - 4.2.2. Nawiertki na rury PE
- 5.0. Hydranty
- 6.0. Przyłącza wodociągowe
  - 6.1. Wodomierze
    - 6.1.1. Rodzaje wodomierzy i zasady ich montażu
  - 6.2. Studzienki wodomierzowe
- 7.0. Wymagania wykonawcze do montażu rurociągów PE

III. KANALIZACJA SANITARNA

- 1.0. Kanalizacja grawitacyjna
  - 1.1. Rurociągi z PVC
    - 1.1.1. Zagłębienie i posadowienie przewodów
    - 1.1.2. Wymiarowanie kolektorów
  - 1.2. Uzbrojenie sieci kanalizacyjnej
    - 1.2.1. Studnie rewizyjne
    - 1.2.2. Studnie rewizyjne przepadowe
- 2.0. Kanalizacja tłoczna

2.1. Przewody tłoczne

2.2. Przepompownie

2.2.1. Przepompownie przydomowe, będące w obsłudze Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie

2.2.2. Przepompownie przydomowe, będące we własnej eksploatacji

2.2.3. Przepompownie sieciowe

3.0. Przyłącza kanalizacyjne

3.1. Informacja ogólna

3.2. Trasa przyłączy kanalizacyjnych, materiał

IV. UZGODNIENIA DOKUMENTACJI

1.0. Wymagania ogólne

2.0. Wymagania do projektów sieci wodociągowych i kanalizacyjnych

2.1. Wymagane załączniki

I. WSTĘP

Wytyczne do projektowania zawierają zbiór podstawowych wymagań Wodociągów Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie, które należy uwzględnić przy opracowaniu dokumentacji sieci wodociągowych oraz urządzeń i obiektów projektowanych i wykonywanych w oparciu o warunki wydawane przez Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie.

Wytyczne zostały opracowane jako materiały pomocnicze dla projektantów, służb inwestorskich, nadzoru technicznego, wykonawców i wszystkich zainteresowanych opracowaniem i uzgadnianiem dokumentacji.

Korzystanie z informacji zawartych w „Wytycznych”, ułatwi projektowanie i uzgadnianie dokumentacji oraz przyczyni się do poprawy jakości przekazywanych do eksploatacji obiektów.

Stosowanie „wytycznych nie zwalnia z obowiązku przestrzegania przepisów, ustaw, norm, instrukcji, DTR oraz wiedzy inżynierskiej.

Przedmiotem niniejszych wytycznych są:

◆ Warunki, jakim powinien odpowiadać projekt:

-sieci wodociągowej i kanalizacyjnej

-przyłączy wod-kan

-obektów na sieciach wod-kan (studnie, pompownie itp.)

przedłożony do uzgodnienia w Wodociągach Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie

◆ Wymagania jakościowe materiałów stosowanych do budowy sieci wod-kan, wraz z uzbrojeniem

◆ Wymagania wykonawcze i odbiorowe sieci, urządzeń i obiektów wod-kan

II. SIEĆ WODOCIĄGOWA

1.0. Informacje ogólne

Wymagane załączenie do dokumentacji odbiorowej certyfikatów i dokumentów:

-ISO 9001 lub 9002

-atest higieniczny PZH

-deklaracja zgodności producenta

-karta katalogowa

1.1. Rodzaje przewodów wodociągowych

W eksploatacji Wodociągów Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie stosowane są przewody:

- Tranzytowe
- Magistralne
- Rozdzielcze

Przewody tranzytowe prowadzą wodę dla celów komunalnych, ze stacji wodociągowej do sieci magistralnej oraz do aglomeracji wiejskich.

Przewody magistralne doprowadzają wodę do przewodów rozdzielczych. Przewody magistralne i rozdzielcze prowadzone są w systemie;

- Sieci rozgałęziowej - liniowej
- Sieci pierścieniowej-obwodowej

Zaleca się stosowanie sieci pierścieniowej która pod względem hydraulicznym jest znacznie korzystniejsza.

2.0. Lokalizacja sieci

- Przewody wodociągowe należy lokalizować na terenach ogólnodostępnych najlepiej gminnych i Skarbu Państwa w ciągach pieszych i zieleńcach. Dopuszcza się możliwość lokalizacji przewodów wodociągowych na prywatnych gruntach, pod warunkiem ustanowienia przez właściciela terenu ograniczonego prawa rzeczowego w formie aktu notarialnego na rzecz Wodociągów Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie w związku z posadowieniem na nich sieci wodociągowej, które należy przedłożyć na etapie projektowania sieć. Do projektu należy załączyć zgody

właściciele działek na usytuowanie sieci.

- Przewody rozdzielcze należy lokalizować po stronie gdzie występuje większa ilość posesji do włączenia. W przypadku zwartej zabudowy i dużej szerokości drogi- ulicy zaleca się lokalizować z dwóch stron drogi – ulicy.
- Należy unikać nieuzasadnionego przechodzenia przewodów wodociągowych jednej strony ulicy – drogi na drugą
- Przejścia przewodów wodociągowych przez ulicę – drogę, projektować pod kątem prostym względnie zbliżonym do kąta prostego.
- Odgałęzienia przewodów wodociągowych należy projektować pod kątem prostym względnie zbliżonym do prostego
- Zachować minimalne odległości dla przewodów wod-kan przy równoległym projektowaniu od innych sieci w odległości co najmniej:
  - 1,5 m od przewodów gazowych i kanalizacyjnych
  - 0,8 m od kabli energetycznych
  - 0,5 m od kabli telekomunikacyjnych

W przypadku skrzyżowania przewodów wodociągowych z przewodami kanalizacyjnymi, gazowymi, energetycznymi i telekomunikacyjnymi jeżeli odległość przewodów jest mniejsza niż 0,6 m, należy stosować rury ochronne na przewodzie wodociągowym.

- Minimalna odległość przewodów wodociągowych od fundamentów budynku przy równoległym przebiegu sieci;
  - dla przewodów do $\varnothing 100\text{mm}$ - 2,5m
  - dla przewodów $\varnothing 100\text{-}150\text{mm}$ - 3,0m
  - dla przewodów powyżej $\varnothing 150\text{mm}$ - 5,0m

3.0. Zagłębienie i posadowienie przewodów

Sieć wodociągową należy projektować z przykryciem minimum 1,40m w uzasadnionych przypadkach należy zaprojektować docieplenie rurociągu z zastosowaniem materiałów odpornych na wchłanianie wody i nie agresywnych w stosunku do materiału rurociągu. Przewody wodociągowe należy układać na gruncie posiadającym odpowiednią nośność. W przypadku gruntów niestabilnych należy zaprojektować ich wymianę na grunty gwarantujące odpowiednią nośność oraz przewidzieć ich zagęszczenie do właściwego wskaźnika zgodnie z BN-77/8931-12. Podsypkę i zasypkę przewodów projektować zgodnie z aktualnymi normami i

instrukcją czy wytycznymi producenta rur. W przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków gruntowo-wodnych i terenowych sposób posadowienia przewodów wymaga opracowania oddzielnego projektu posadowienia przewodów i obiektów na sieci.

4.0. Materiał przewodów i ich uzbrojenie

Przewody tranzytowe, magistralne i rozdzielcze należy projektować i wykonywać z PE PN10 i z PVC-U z surowca I gatunku. Kształtki z żeliwa sferoidalnego. Nakrętki i podkładki ze stali nierdzewnej. Skrzynki uliczne z żeliwa względnie z polietylenu HDPE o dopuszczalnym obciążeniu 40T. Podstawa pod skrzynkę z HDPE o nośności 40 T. Obudowa zasuw i nawiertak teleskopowa. Uzbrojenie należy oznakować tabliczkami zgodnie z normą PN-86/B-09700. Stosować w uzasadnionych miejscach automatyczne odpowietrzniki podwójnego działania, zabudowane na zasuwie odcinającej. Na przewodach tranzytowych pomiędzy aglomeracjami projektować w uzgodnieniu z Wodociągami Zachodniopomorskimi Sp. z o.o. w Goleniowie studnie wyposażone w wodomierze z nakładką do zdalnego odczytu. Przewidzieć możliwość płukania sieci z zachowaniem spływu wód w kierunku naturalnych cieków. Do wszystkich urządzeń na sieci zapewnić możliwość dojazdu służb eksploatacyjnych. Połączenia rurociągu z PE z rurociągiem istniejącym i armaturą kołnierзовą zastosować hydranty nadziemne DN80 mm. Hydranty włączać do sieci za pomocą trójnika, pomiędzy zasuwą a hydrantem króciec o długości min 1,0 m. Na całej trasie projektować taśmę lokalizacyjną koloru niebieskiego z nierdzewną wkładką stalową łączoną na zaciski.

4.1. Zasuw

Na przewodach wymienionych w pkt 1.1. należy stosować:

Zasuw równoprzelotowe kołnierzowe z miękkim uszczelnieniem z żeliwa sferoidalnego, na ciśnienie PN10 lub PN16, długie F-5. Zabezpieczone żywicą epoksydową lub emalią na zewnątrz i wewnątrz. Na rurociągach rozdzielczych w zabudowie osiedlowej projektować zasuw w odległości liniowej co 200m. Obudowy zasuw z trzpieniem teleskopowym producenta zasuw. Skrzynki uliczne z żeliwa względnie z polietylenu HDPE, obciążenie 40 T. Podstawa pod skrzynkę z HDPE o nośności 40 T.

4.2. Nawiertki

4.2.1. Nawiertki na rury PVC, stalowe, AC

- Korpus, wykonany z żeliwa sferoidalnego z możliwością nawiercania ulicznych przewodów wodociągowych oraz wykonywanych połączeń bez odcinania dopływu wody – pod ciśnieniem
- Armatura z mosiądzu
- Opaska-obejma wykonana ze stali nierdzewnej lub z żeliwa sferoidalnego

- Śruby i podkładki nierdzewne
- Ciśnienie min 10 bar

4.2.2. Nawiertki na rury PE

- Obejma do nawiercania z PE100 SDR11 z obrotowym -360° odejściem
- Armatura z mosiądzu
- Zintegrowany frez do nawiercania
- Śruby i podkładki nierdzewne
- Obejma dostarczona jako zestaw z elektromufą – do montażu odejścia
- Ciśnienie min. 10 bar
- 4mm końcówki

5.0. Hydranty

Na przewodach wodociągowych należy stosować hydranty nadziemne DN80 z samoczynnym odwodnieniem, podwójnym zamknięciem na ciśnienie PN10 – 1,0 MPa lub PN16 – 1,6 MPa. Stosowanie hydrantów podziemnych wymaga wcześniejszego uzgodnienia w Wodociągach Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie na etapie projektu technicznego. Hydranty należy rozmieszczać:

- W odległości do 150m
- W najwyższych i najniższych punktach przewodów wodociągowych – równoczesna funkcja odpowietrzenia i odwodnienia
- Na końcówce przewodu, za ostatnim przyłączem wodociągowym
- Przy skrzyżowaniu ulic
- Rozmieszczenie hydrantów winno być uzgodnione rzeczoznawcą straży p.poż.

Wymagania materiałowe:

- Głowice i stopę - cokół hydrantu wykonać z żeliwa sferoidalnego.
- Wszystkie części wewnętrzne wykonane z materiałów odpornych na korozję.
- Kolumna, cokół i głowica hydrantu zabezpieczona przed korozją

Hydranty montować na gruncie stabilizowanym, płycie betonowej i kolanie ze stopką typu N. Zapewnić odwodnienie hydrantu zgodnie z DTR. Zaśleпки otworów w hydrantach wyposażyć w zabezpieczenia przed ich zdjęciem przez osoby nie

upoważnione oraz zabezpieczenie przed kradzieżą wody. Możliwość obrotu głowicy hydrantu od 0 do 360°. Krańcowy ogranicznik ruchu przy otwieraniu i zamykaniu. Głowica koloru czerwonego.

6.0. Przyłącza wodociągowe

Przyłącze wodociągowe jest to odcinek przewodu łączący sieć wodociągową z instalacją wodociągową w nieruchomości odbiorcy usług wraz z zaworem za wodomierzem głównym. Przyłącza wodociągowe należy projektować z PE PN10 łączonych za pomocą kształtek elektrooporowych. Średnice przewodu przyłącza wg wyliczeń zgodnie z PN-92/B-01706 „Instalacje wodociągowe, wymagania w projektowaniu”. Włączenie przyłącza do sieci rozdzielczej za pomocą nawiertaki względnie trójnika dla średnic powyżej Dn65mm.

Przed i za wodomierzem należy projektować zawory odcinające – zasuwę. Nie dopuszcza się stosowania zaworów kulowych przed wodomierzem. Przyłącze należy wyposażyć w zaworów antyskażeniowy klasy A z możliwością spustu wody, miejsce montażu zaworu antyskażeniowego za wodomierzem i zaworem zgodnie z PN-B-01706/AZ1. W przypadku stosowania wodomierzy mokrych przed wodomierzem projektować filtr mechaniczny. Wodomierz montować na konsoli.

6.1. Wodomierze

6.1.1. Rodzaje wodomierzy i zasady ich montażu

Za kryterium doboru właściwej wielkości wodomierza, (średnicy nominalnej) jest przeciętna i maksymalna wartość strumienia objętości wody przepływającej w przewodzie a na etapie projektowania z wyliczeń wg PN-92/B-01706. Należy dobierać wodomierz na wartość 0,6 do 0,8 maksymalnego strumienia objętości wówczas błąd wskazań będzie najmniejszy.

Przewód w miejscu wbudowania wodomierza powinien być tak ukształtowany aby nie było możliwości tworzenia się w obrębie urządzenia poduszki powietrznej. Wodomierz powinien być całkowicie wypełniony wodą. Stąd przewód za wodomierzem nie może się obniżyć co jest szczególnie istotne przy stosowaniu wodomierzy mokrych - skrzydełkowych..

Zestaw wodomierzowy powinien być zabudowany w instalacji wodociągowej wewnątrz budynku w piwnicy lub na parterze w miejscu wydzielonym, nie dalej jak 1m od ściany przy drzwiach wejściowych. W przypadku braku miejsca, dopuszcza się lokalizację w pomieszczeniu sąsiednim (z jednym załamaniem złącza). Dopuszcza się umieszczenie zestawu wodomierzowego w studziencie zlokalizowanej na zewnątrz budynku jeżeli budynek został usytuowany w odległości większej niż 15 m od linii rozgraniczającej nieruchomość od ulicy. Miejsce wbudowania zestawu winno być suche, łatwo dostępne dla montażu, obsługi i konserwacji całego zestawu oraz odczytu wskazań wodomierza a także jego wymiany. Wodomierz w miejscu wbudowania nie powinien być narażony na uderzenia bądź wibrację wzbudzone pracującymi w sąsiedztwie urządzeniami a także zbyt wysoką temperaturą w pomieszczeniu, zalanie wodą i korozyjne działanie środowiska zewnętrznego. Temperatura w miejscu wbudowania wodomierza nie powinna być niższa niż 4°C.

Pomieszczenie w którym zamontowany jest wodomierz powinno mieć odpowiednie oświetlenie i wysokość nie mniejszą niż 1,8 m. Liczydło wodomierza - tarcza powinna zamontowana być na wysokości nie większej niż 1,8 m nad podłogą. Pozostałe wymagania związane z zabudową winny być zgodne z PN-B-10720. Skrzynki uliczne z żeliwa względnie z polietylenu HDPE, obciążenie 40 T. Uzbrojenie oznakować tabliczkami zgodnie z PN-86/B-09700. Przejścia przewodów wodociągowych przez ściany budynku w tulejach ochronnych metalowych z dławikami. Rurociągi pod ławami fundamentowymi montować w tulejach ochronnych.

6.2. Studzienki wodomierzowe

Studzienki i komory przystosowane do odczytu stanu wodomierza po zejściu do studzienki, powinny odpowiadać poniższym warunkom:

- Wykonanie szczelne przed napływem wód gruntowych i opadowych
- Minimalna średnica studni 1200mm
- Właz o otworze min. $\varnothing 600$ wykonany z możliwością zamknięcia na zamek przy użyciu klucza
- Studnia zabezpieczona przed wyporem wód gruntowych
- Rurociąg z wodomierzem nad dnem w odległości 30 cm
- W dnie studni zagłębienie - studzienka
- Dno ze spadkiem do zagłębienia
- Wejście z drabinki zabezpieczonej przed korozją ze stali nierdzewnej względnie ocynkowane ogniowo, lub stopnie złazowe.
- Studnia powinna posiadać wentylację
- Wodomierz montowany na konsoli, podparty wspornikiem od dna
- Wszystkie elementy metalowe zabezpieczone przed korozją przez ocynkowanie ogniowe względnie z materiałów nierdzewnych.
- Przejścia rurociągu przez ściany studni w tulejach przejściowych szczelnych

Zastosowanie innych studni w tym z tworzyw wymaga wcześniejszego uzgodnienia w Wodociągach Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie.

7.0. Wymagania wykonawcze do montażu rurociągów PE

Łączenie rur z PE należy wykonywać zgodnie z zaleceniem instrukcji producenta rur a w szczególności:

- Proces zgrzewania prowadzić przy dodatnich temperaturach otoczenia
- Nie wolno wykonywać zgrzewania przy występowaniu dużej wilgotności , mgły

dużego wiatru

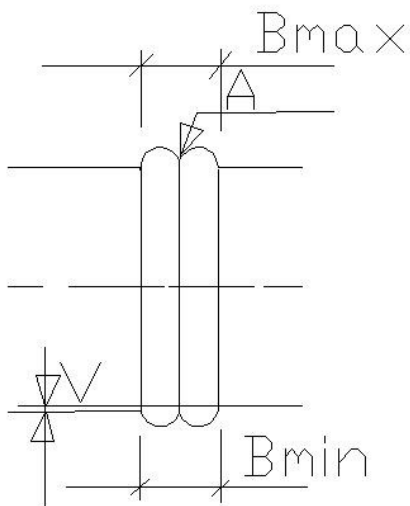
- Miejsce ustawienia zgrzewarki powinno być równe, czyste suche, w razie potrzeby osłonięte namiotem
  - Końcówki rur zgrzewanych należy właściwie przygotować
  - Złącze winno spełniać wymagania wymiarowe wypłytki na poniższym rysunku:
- Rowek „A” między wałeczkami nie powinien być zagłębiony poniżej zewnętrznej powierzchni rury
- Przesunięcie ścianki łączonych rur „V” nie może przekraczać 10% nominalnej grubości
- Szerokość wypłytki „B” nie może przekraczać wartości:

7-11 mm dla dn 90-180 mm

11-16 mm dla dn 200-250 mm

16-23 mm dla dn 315 mm

Ponadto muszą być zachowane proporcje poszczególnych wypływek spoiny.

$$B_{min} > 0,9 B$$

$$B_{max} \leq 1,1 B$$

$$B =$$

Jeżeli jakkolwiek z parametrów wpływów nie mieści się w ustalonych granicach należy wykonać nowy zgrzew.

Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie wymagają stosowania do zgrzewania doczołowego wyłącznie zgrzewarek z automatycznym procesem zgrzewania z wydrukiem parametrów zgrzewania. Zgrzewarka powinna mieć ważną kalibrację.

III. KANALIZACJA SANITARNA

1.0. Kanalizacja grawitacyjna

1.1. Rurociągi z PVC

Kolektory należy projektować z rur PVC kanalizacyjnych jednowarstwowych o minimalnej sztywności obwodowej nominalnej 8kN/m^2 względnie z innych materiałów (kamionka, polipropylen-PP, polibutylen-PB, polietylen-PE), po uzgodnieniu z Wodociągami Zachodniopomorskimi Sp. z o.o. w Goleniowie. Do łączenia należy stosować kształtki o połączeniach kielichowych z uszczelką gumową-EPDM o jednowarstwowej strukturze ścianki i powierzchni zewnętrznej gładkiej. Kształtki do $\text{Ø}200\text{mm}$ włącznie stosować o sztywności 4 kN/m^2 , powyżej tej średnicy o sztywności obwodowej 8kN/m^2 .

1.1.1. Zagłębienie i posadowienie przewodów

Posadowienie kolektorów należy projektować z uwzględnieniem wykonanych badań gruntu lub danych archiwalnych. W przypadku wystąpienia niekorzystnych warunków gruntowych względnie przykrycia kanału mniejszego niż 1,4 m, pod drogami, polami uprawnymi, terenem na którym porusza się ciężki sprzęt, wymagane jest przeprowadzenie obliczeń obciążeń statycznych i dynamicznych (obciążenia ruchem kołowym). Przewody należy układać na gruncie posiadającym odpowiednią nośność. W przypadku gruntów niestabilnych należy zaprojektować ich wymianę na grunty gwarantujące odpowiednią nośność oraz przewidzieć ich zagęszczenie do właściwego wskaźnika zgodnie z BN-77/8931-12. Podsypkę i zasypkę przewodów projektować zgodnie z aktualnymi normami i instrukcją czy wytycznymi producenta rur. Ustalając zagłębienie kanału i jego spadek należy przestrzegać prędkości zapewniającej samooczyszczenie kanału $0,8\text{ m/s}$.

1.1.2. Wymiarowanie kolektorów

Kolektory do transportu ścieków komunalnych należy wymiarować przyjmując:

- Napełnienie kolektora przy maksymalnym natężeniu przepływu ścieków nie powinno przekraczać 60% wysokości przekroju poprzecznego kolektora
- Spadek kolektora musi zabezpieczać uzyskanie minimalnej prędkości zapewniającej samooczyszczenie kolektora i nie przekraczać maksymalnej. Najmniejsze spadki kolektorów grawitacyjnych nie powinny być mniejsze od wyliczonych w zależności:

$$i=1000/D \quad \text{gdzie :}$$

i-spadek kolektora (‰),   D-średnica kanału (mm)

1.2. Uzbrojenie sieci kanalizacyjnej

1.2.1. Studnie rewizyjne

Studnie rewizyjne na kolektorach do DN=0,4m, należy projektować:

- Na odcinkach prostych w odległości nie przekraczających 60m
- Przy każdej zmianie;
  - kierunku
  - spadku
  - przekroju

Średnica minimalna studni 1,20m w całości wykonana z elementów żelbetowych, prefabrykowanych (klasa betonu min 45), łączonych na uszczelki (gumowe, elastomerowe względnie o nie gorszych własnościach) i wyposażone we włazy żeliwne DN600mm z wypełnieniem betonowym, klasy min D400. Dno studni powinno mieć płytę fundamentową oraz wykonaną fabrycznie kinetę wraz z przejściami szczelnymi dostosowanymi do kolektora. Kinetę należy wykonać z betonu tej samej klasy co beton studni. Zaleca się stosowanie do kinet studni wkładek z tworzyw sztucznych. Półki w studni ze spadkiem do kanału 3-5%. W każdej studni stopnie włazowe. Szpary na łączenia kręgów wewnątrz i zewnątrz studni spoinowane na gładko. Miejsca spoinowania izolowane materiałem płynnym do izolacji. Izolacja studni w zależności od agresywności wód gruntowych. W uzasadnionych przypadkach dopuszcza się stosowanie studzienek z tworzyw sztucznych za zgodą Wodociągów Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie.

1.2.2. Studnie rewizyjne - przepadowe

W przypadku włączeń kanałów powyżej 0,5m od dna kinety należy stosować włączenia kolektora za pomocą kaskad na zewnątrz studni. Rura spadowa winna być wsparta na fundamencie – płycie na której posadowiona jest studnia w przypadku włączeń do istniejących studni. W przypadku projektowania nowej studni rurę spadową należy wspierać na wspólnym fundamencie ze studnią. Dopuszcza się kaskady wewnętrzne pod warunkiem zwiększenia średnicy studni i indywidualnym uzgodnieniu w Wodociągach Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie.

2.0. KANALIZACJA TŁOCZNA

2.1. Przewody tłoczne

Przewody tłoczne stosuje się na odcinkach sieci kanalizacyjnej od przepompowni do studzienki rozprężnej. Przykrycie przewodów kanalizacyjnych tłocznych i posadowienie przyjmować jak dla przewodów wodociągowych rozdział I pkt 3.0. Do budowy przewodów tłocznych stosować rury PE do kanalizacji ciśnieniowej w kolorze czarnym. Z uwagi na ciśnienie robocze stosuje się rury w klasach PN4 i PN6 zwykle dla pojedynczych gospodarstw a dla kolektorów magistralnych PN10. Szybkość przepływu w rurociągach ze względu na przeciwdziałanie osadzania się osadów nie mniejsza niż 0,8 m/sek i nie przekraczać 2-3 m/s. Jeżeli szybkość przepływu jest mniejsza należy stosować dodatkowe urządzenia do przeciwdziałania osadzania osadów np. stosowanie stacji przedmuchiwanie sprężonym powietrzem względnie inne rozwiązania w uzgodnieniu z Wodociągami Zachodniopomorskimi Sp. z o.o. w Goleniowie. W najwyższych punktach na sieci należy projektować odpowietrzniki. W częściach opadających rurociągów tworzących syfony; 1,5 m poniżej poziomu stagnowania ścieków w syfonie, instaluje się napowietrzniki. Na załamaniach i odcinkach prostych co 600m należy projektować czyszczaki. Odpowietrzniki, napowietrzniki i czyszczaki należy projektować w studniach z możliwością dojazdu sprzętu ciężkiego. Przejścia rurociągów przez ściany studni w tujach z uszczelką. Przed odpowietrznikami i napowietrznikami projektować zasowy. Na końcach przewodów tłocznych projektować studnie rozprężne z wylotem podtopionym. Czas przepływu ścieków (retencja) w rurociągu nie może być dłuższy jak 4 godziny. Przy dłuższym czasie przetrzymania należy projektować odświeżanie ścieków. W projekcie należy zamieścić obliczenia w jakim czasie następuje wymiana ścieków zgromadzonych w przewodzie. Nad przewodami tłoczными należy projektować folie lokalizacyjną a przebieg oznakować jak przewody wodociągowe w rozdziale I pkt 4.0.

2.2. Przepompownie

W układach wiejskich i osiedlowych stosowane są przepompownie przydomowe i przepompownie sieciowe.

2.2.1. Przepompownie przydomowe będące w obsłudze Wodociągów Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie

Przepompownie przydomowe odprowadzają ścieki z pojedynczego gospodarstwa. Warunki do projektowania przepompowni przydomowych będących w obsłudze Wodociągów Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie:

- Lokalizacja przepompowni na terenie ogólnodostępnym (Gminnym, Skarbu Państwa itp) po wyrażeniu zgody właściciela terenu na taką lokalizację. W innych wypadkach należy lokalizację przepompowni uzgodnić w Wodociągach Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie.
- Zasilanie przepompowni w energię elektryczną projektować w oparciu o warunki wydane przez Zakład Energetyczny na etapie projektowania.

- Przepompownia typowa względnie projekt indywidualny z zastosowaniem pomp wirowych z rozdrabniaczem
- Przepompownia pracująca w układzie automatycznym sterowana pływakami
- Przepompownie wyposażone w dwie pompy, roboczą i rezerwową
- Wszystkie elementy metalowe w wykonaniu nierdzewnym
- Włazy pompowni zamykany na klucz
- Zbiorniki pompowni szczelne przed napływem wody opadowej i gruntowej.
- Zabezpieczone i wydzielone dojście do przepompowni

2.2.2. Przydomowe przepompownie ścieków będące we własnej eksploatacji

W przypadku braku możliwości grawitacyjnego odprowadzania ścieków z posesji możliwe jest projektowanie indywidualnej przepompowni ścieków na następujących warunkach:

- Przepompownie należy lokalizować na instalacji wewnętrznej, na terenie posesji
- Podłączenie instalacji ciśnieniowej do kanalizacji eksploatowanej przez Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie należy przewidzieć za pośrednictwem studni rozprężnej zlokalizowanej na przyłączy na terenie posesji
- Przepompownia i rurociąg tłoczny nie będą eksploatowane przez Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. Goleniowie
- Praca przepompowni nie może powodować zakłóceń w pracy kanalizacji eksploatowanej przez Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie lub uciążliwości zapachowych pod rygorem rozwiązania umowy i zaprzestania odbioru ścieków
- Zbiornik przepompowni powinien odpowiadać ogólnym standardom i być odpowiednio zwymiarowany z uwzględnieniem zużycia wody na posesji, tak aby nie następowało zagniwanie ścieków spowodowane ich przetrzymywaniem

2.2.3. Przepompownie sieciowe

Przepompownie sieciowe lokalizowane są na sieciach współpracujących z kanalizacją grawitacyjną. Ze względu na warunki pracy pompy, stosowane są zasadniczą następujące rozwiązania przepompowni;

- Przepompownie mokre
- Przepompownie suche

- Tłocznie

Pod względem eksploatacyjnym zasadnicza różnica pomiędzy tymi pompowniami to ta, że przed przepompowniami zaleca się ścieki pozbawić zanieczyszczeń stałych w tym piasku co nie koniecznie należy wykonać w przypadku zastosowania tłoczni, ponieważ części stałe nie przepływają przez wirnik pompy, nie powodując tym samym jego wcześniejszego niszczenia a ekspediowane są na oczyszczalnię ścieków.

Zaleca się zatem do projektowania tłoczni wszędzie tam gdzie są do tego warunki.

Warunki do projektowania przepompowni sieciowych;

- Lokalizacja przepompowni na terenie ogólnodostępnym (Gminnym, Skarbu Państwa itp) po wyrażeniu zgody właściciela terenu na taką lokalizację. W innych wypadkach należy lokalizację przepompowni uzgodnić w Wodociągach Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie.
- Zasilanie przepompowni w energię elektryczną projektować w oparciu o warunki wydane przez Zakład Energetyczny na etapie projektowania.
- Teren przepompowni ogrodzony, ogrodzenie min 1,5 m wysokości
- Droga dojazdowa wydzielona, utwardzona z nawierzchni trwałej do przejazdu taborem samochodowym typu ciężkiego
- W pompowniach w których zastosowano pompy z urządzeniem rozdrabniającym przed napływem ścieków do pompowni, zaleca się projektować osadniki piasku
- Zawory zwrotne i zasuwy zamykające na rurociągach tłocznych projektować w oddzielnej komorze przy przepompowni
- Na rurociągach tłocznych projektować zasuwy nożowe
- Na kolektorze ścieków dopływających do przepompowni projektować zasuwę nożową
- W każdej przepompowni sieciowej należy projektować dwie pompy pracujące w układzie automatycznym
- Rurociągi tłoczne i wszystkie elementy stalowe projektować z materiałów odpornych na korozję - stali nierdzewne.
- Nad przepompownią wjazd ocieplany ze stali nierdzewnej.
- W przepompowniach z pompami zatapialnymi przy dnie wykonane skosy tworzące wolny przelot wokół pomp nie większy jak 15 cm
- Pompy zatapialne powinny posiadać możliwość mieszania - zawirowania ścieków

- W komorach czerpalnych przepompowni suchych skosy należy projektować wokół króćców ssących.
- W przepompowniach suchych projektować rurociąg umożliwiający mieszanie ścieków w komorze, względnie stosować mieszadła
- Układ zasilania w energię elektryczną powinien umożliwiać podłączenia agregatu prądotwórczego na wypadek wyłączenia zasilania z sieci energetycznej
- W układzie sterowania przewidzieć automatyczną naprzemienną pracę pomp z samoczynnym załączeniem pompy rezerwowej.
- Zaprojektować system przesyłania danych o stanie pracy przepompowni do służb eksploatacyjnych dostosowany do istniejącego systemu operatorskiego
- Teren przepompowni wyposażony w oświetlenie zewnętrzne – sterowane wyłącznikiem „załłącz-wyłącz”
- Rozdzielnie zasilającą wyposażyć w gniazda 24 V , robocze 230V i 400V.
- Skrzynka sterownicza powinna posiadać system ochrony przepięciowej
- Teren strefy w ogrodzeniu zagospodarowany, pod miejscami na których projektowana będzie nawierzchnia utwardzona z kostki brukowej o grubości min. 8cm, płytek itp. należy projektować ułożenie geowłókniny.

3.0. PRZYŁĄCZA KANALIZACYJNE

3.1. Informacje ogólne

Przyłącze kanalizacyjne jest to odcinek przewodu łączącego wewnętrzną instalację kanalizacyjną w nieruchomości odbiorcy usług z siecią kanalizacyjną, za pierwszą studzienką licząc od strony budynku a w przypadku jej braku do granicy nieruchomości gruntowej.

Każda nieruchomość powinna mieć własne przyłącze kanalizacyjne do zewnętrznej sieci kanalizacyjnej. Podłączenie instalacji kanalizacyjnej do sieci zewnętrznej powinno odpowiadać warunkom technicznym, określonym przez Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie. Zakres eksploatacji przyłącza przez Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie zostanie określony w umowie na odbiór ścieków zawartej pomiędzy odbiorcą usług a Wodociągami Zachodniopomorskimi Sp. z o.o. w Goleniowie. Dopuszczalne wartości wskaźników w ściekach przemysłowych wprowadzane do sieci kanalizacyjnej administrowanej przez Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie, podane są każdorazowo w warunkach technicznych na etapie projektowania i ostatecznie są określane w decyzji wodnoprawnej jaką należy uzyskać przed wprowadzaniem

ścieków do kanalizacji będącej w administracji Wodociągów Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie. Ilość ścieków bytowych wprowadzana do kanalizacji sanitarnej administrowanej przez Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie określana jest w oparciu o wskazania wodomierza zamontowanego na przyłączy wodociągowym w stosunku 1;1. W przypadku kiedy dostawca ścieków nie wyraża zgody na takie rozliczenie powinien zainstalować na przyłączy kanalizacyjnym urządzenie pomiarowe w uzgodnieniu z Wodociągami Zachodniopomorskimi Sp. z o.o. w Goleniowie na własny koszt.

Ilość ścieków przemysłowych rozliczana jest w oparciu o przepływomierz zamontowane w uzgodnieniu Wodociągami Zachodniopomorskimi Sp. z o.o. w Goleniowie.

3.2. Trasa przyłączy kanalizacyjnych, materiał

- Przyłącze kanalizacyjne powinno odprowadzać ścieki do kolektora trasą zaprojektowaną w odcinkach możliwie najkrótszych, prostych, prostopadłych do kanału.
- Zmiany kierunku i spadku przyłącza kanalizacyjnego należy projektować w studzienkach rewizyjnych
- Dno wykopu na którym układane są przewody przyłącza winno być wyrównane, pozbawione kamieni i grud. W przypadku wystąpienia gruzu i kamieni rurociąg układać na podsypce z piasku (pospółka) o grubości 15 cm i zasypka grubości min.40cm zgodnie z instrukcją producenta rur.
- Do budowy przyłączy kanalizacyjnych stosować rury kanalizacyjne z PVC o sztywności obwodowej min SN8 wyłącznie w klasie I. Minimalna średnica przyłącza kanalizacyjnego 0,15 m
- Włączenie przyłączy do kolektorów projektować za pomocą studni w wyjątkowych wypadkach za pomocą trójników
- Kąt wewnętrzny włączenia przyłącza kanalizacyjnego do kolektora powinien wynosić od 45 do 90° i być zgodny z kierunkiem spadku.
- Pierwsza studzienka rewizyjna na przyłączy należy projektować na terenie posesji w odległości około 2,5m od budynku pod warunkiem iż jest to odległość i lokalizacja studzienki bezpieczna dla budynku.
- Odległość między studzienkami na przyłączach DN0,15 należy przyjmować nie większą jak 35 m.

- Urządzenia przeciwzalewowe należy stosować na instalacji wewnętrznej w pomieszczeniach usytuowanych poniżej poziomu terenu, wyposażonych w przybory sanitarne i wpusty podłogowe, chroniąc te urządzenia przed zalaniem spiętrzonymi ściekami w kolektorze sanitarnym.
- Przy włączeniach przyłączy na trójnik w przypadku braku możliwości zbudowania studni rewizyjnych na przyłączy należy zaprojektować rewizję tuż za ścianą zewnętrzną budynku, na odcinku poziomym instalacji, lokalizując ją w pomieszczeniu łatwo dostępnym dla służb eksploatacyjnych.
- Piony kanalizacyjne wewnętrzne w budynku powinny być wentylowane i wyprowadzone ponad dach budynku pełnym przekrojem pionu głównego kanalizacji.

IV. UZGODNIENIA DOKUMENTACJI

1.0. Wymagania ogólne

Dokumentacja projektowa sieci i przyłączy wodociągowych i kanalizacyjnych podlega uzgodnieniu w Wodociągach Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie. Projekt budowlany i wykonawczy przedkładany do uzgodnienia powinien zostać opracowany zgodnie z wymogami stawianymi przez obowiązujące przepisy prawa budowlanego i ochrony środowiska, polskimi normami, warunkami technicznym do projektowania, wydanymi przez Wodociągi Zachodniopomorskie Sp. z o.o. w Goleniowie oraz niniejszymi wytycznymi jak i zasadami wiedzy technicznej. **Zastosowanie innych rozwiązań w stosunku do wytycznych, wymaga złożenie wniosku na piśmie w Wodociągach Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie i uzyskanie zgody.** Uzgodnienie projektu dotyczy:

- Zgodności projektu z wydanymi warunkami technicznymi
- Zgodności zawartych w nim rozwiązań projektowych z wymogami Wodociągów Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie Sp z o.o. zawartymi w niniejszych wytycznych.

Termin ważności uzgodnień wynosi 2 lata pod warunkiem ważności decyzji i pozwoleń dotyczących dokumentacji. Do uzgodnienia należy przedkładać dwa egz. projektu, część techniczną łącznie z częścią elektryczną. Jeden egz. pozostaje w archiwum Wodociągów Zachodniopomorskich Sp. z o.o. w Goleniowie.

2.0. Wymagania do projektów sieci wodociągowych i kanalizacyjnych

2.1. Wymagane załącznik

- Warunki techniczne
- Uzgodnienie i opinia ZUDP
- Uzgodnienia z zarządcami terenów przez który przebiegają sieci
- Wypis i wyrys z ewidencji gruntów na których usytuowane będzie uzbrojenie
- Imienny wykaz właścicieli (z aktualnymi adresami) nieruchomości dla których projektowane są przyłącza
- Zgodę Urzędu Gminy na wykonanie sieci oraz zawartą umowę z Gminą na jej wykonanie i sposób jej podłączenia do sieci Gminnej.
- Notarialne zgody w przypadku kiedy sieć przebiegać będzie przez grunty prywatne